

Голос України

Влада - Радам!

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 157 (1907) ♦ Вівторок, 18 серпня 1998 року ♦ Ціна договірна

ТІ САМІ ЛЮДИ В ТУ САМУ ХАТУ

Вибори-98

За попередніми даними, на повторних виборах перемогли Олександр Волков, Олександр Лещинський, Анатолій Мороз, Юрій Оробець, Сергій Сопрун

Відносно політичне затишшя під час парламентських канікул «вибухнуло» минулої неділі повторними виборними пристрастями. У п'яти виборчих округах — 58-му Донецької області, 82-му Запорізької, 129-му Миколаївської, 208-му Чернігівської областей та 221-му в Києві, де вибори народних депутатів 29 березня визнано недейсними, — визначалася доля вакантних мандатів. Утім, передвиборна активність претендентів була значно наповнениша, ніж бажання громадян нарешті «породити» народних обранців. До бюлетенів для голосування було внесено 64 кандидати, четверо зняли свої кандидатури за день до виборів, тож у 58-му окрузі змагалися 12 претендентів (8 самовисуванців, 4 від партій), у 82-му — 10 (відповідно 7 і 3), у 129-му — 17 (16/1), у 208-му — 7 (5/2), у 221-му — 14 (11/3).

(Закінчення на 2-й стор.).

НА ЧЕСТЬ СВЯТА

Сьома річниця незалежності України 24 серпня ц. р. буде урочисто відзначатись у столиці Канади м. Оттаві унікальним заходом. Перед будинком парламенту Канади у присутності посла України В. Фуркала та співробітників посольства відбудеться урочиста церемонія зміни вартових, що представляють елітний підрозділ збройних сил Канади.

На честь державного свята України на головній площі країни здійснюватиметься демонстрація вишколу і церемоніальних дій представників канадської армії. Передбачається також висвітлення цього святкового процесу телебаченням.

У 1996 році з нагоди 5-ї річниці незалежності нашої держави Канадою започаткована традиція подібного відзначення державних свят іноземних країн. Такі акції привертають підвищену увагу представників урядових кіл, дипломатичного корпусу та численних гостей столиці Канади.

До Дня незалежності

Врожай-98

Однією культурою в полі менше

У більшості господарств України завершено збирання озимої пшениці, повідомили агенції «Інтерфакс-Україна» в Міністерстві АПК.

Загалом її намолочено 13,848 млн. тонн (на той самий період 1997 р. — 15,165 млн. тонн) за середньої врожайності 28,7 центнера з гектара (30,0 ц/га).

Озиму пшеницю скошено з 4,861 млн. га, що становить 96% від плану (в 1997 р. — 5,051 млн. га та 85% відповідно).

Ґрунт під озимі підготовлений на площі 4,672 млн. га (3,794 млн. га), що становить 53% (43%) від запланованих площ. Зорано на зяб 8% (2%), або 1046 тис. га (313 тис. га).

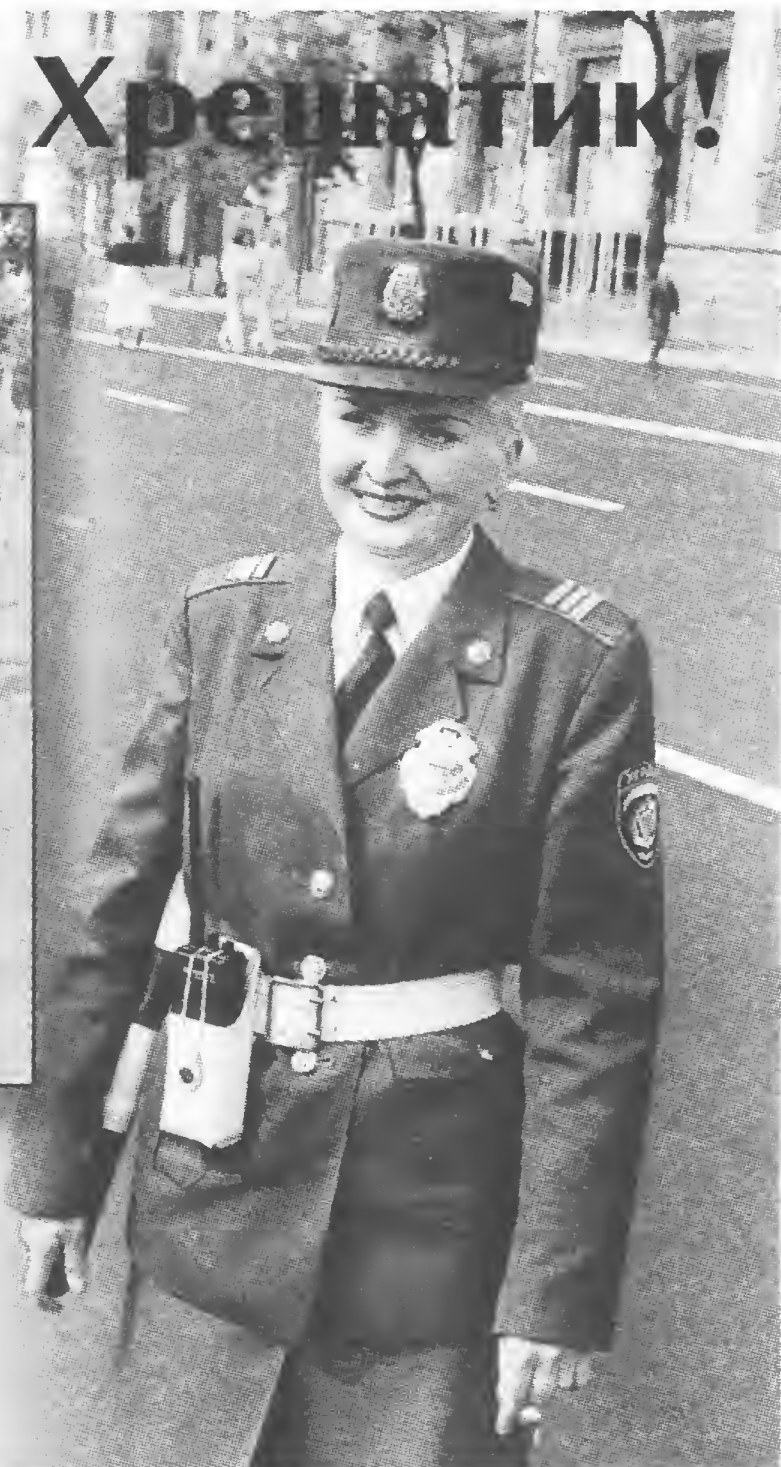
... Бо хрещений батько мій — то Хрещатик, то Хрещатик!

Віднині реконструкція головної столичної магістралі — Хрещатика, під знаком якої минуло нинішнє київське літо, стала набутком історії. Велике будівництво 98-го закінчено. Акт про прийняття вулиці в експлуатацію — на 50 років — підписано відповідною державною комісією.

З приводу цієї події в суботу на Хрещатику організували невеличке свято. Щоправда, це міні-дійство відбулося не на Європейській площі, як було заплановано (там ще тривають відновлювальні роботи), а на Майдані Незалежності. Тут і було перерізано червону стрічку, сказано слова вдячності будівельникам, а потім розпочався святковий концерт.

(Закінчення на 8-й стор.).

І знову вибух, і знову траур

16 серпня у 0 годин 40 хвилин на шахті імені XIX партз'їзду державної холдингової компанії «Луганськвугілля» на горизонті 610 метрів стався вибух метану.

Як передає кореспондент агентства «Інтерфакс-Україна», в момент вибуху у вибої було 28 чоловік. Четверо з них самостійно вибралися із зони ураження і нині перебувають у лікарні. До 11 години 30 хвилин 17 серпня на поверхню піднято тіла 20 гірників. Решту вважають загиблими.

Президент України Леонід Кучма надіслав співчуття рідним та близьким загиблих і потерпілих внаслідок аварії. Глава держави доручив надати допомогу сім'ям потерпілих, а

також видав розпорядження про створення урядової комісії з розслідування причин аварії. Учора в країні у зв'язку з трагедією на шахті був день трауру.

***

Федерація профспілок України висловила глибокі співчуття сім'ям, рідним та близьким загиблих та потерпілих, всьому трудовому колективу шахти. Федерація профспілок та Фонд соціального страхування України вирішили питання про надання матеріальної допомоги сім'ям загиблих внаслідок трагедії.

○ За сім місяців поточного року темп зростання обсягів виробництва промислової продукції в Україні знизився і становив 0,4% проти 0,7% за аналогічний період 1997 р.

○ Іноземні інвестиції в економіку України в першому півріччі збільшилися на 54,3%.

○ У Сімферопольському районі (Крим) лісова пожежа знищила близько 2 га лісу.

P.S.

У номер

«Букети» з декоративних вогнів

Святкові сюрпризи до Дня незалежності України приготувало для різних міст країни харківське підприємство з виробництва феєрверків «Піротекс».

Серед новинок «Піротексу» — ракета «Незабудка». У неї вона вибухає двічі й утворює дві величезні різнокольорові кулі. Ще один сюрприз — «Ельф». Під час його запускання виникає оригінальний шумовий ефект, а потім десь на висоті 40 метрів він перетворюється на кольорову зірочку.

Феєрверкові ракети, виготовлені «Піротексом», прикрасять святкове небо і над столицею України, повідомляє ДІНАУ.

Перевага — інвалідам

За сприяння кіровоградського відділення Фонду соціального захисту інвалідів у обласному центрі починає працювати філія Інституту розвитку людини при Академії інженерних наук України.

Особливості нового навчального закладу полягають у тому, що перевагу в зарахуванні до вузу надаватимуть інвалідам з дисциплінами, особам з фізичними та сенсорними вадами. Передбачено часткову компенсацію оплати за навчання цієї категорії студентів за рахунок державних, недержавних, зарубіжних та інших джерел фінансування, а також за рахунок коштів місцевого відділення фонду.

Замість навчання — вимушені канікули

У разі зволікання з виплатою боргів у зарплаті вчителі Рожищенського району Волинської області вирішили першого вересня йти пішим ходом у Луцьк до облдержадміністрації. Їх підтримали педагоги Локачинського, Турійського, Ківерцівського та Любешівського районів Волині.

А тим часом нагадали про себе міській владі й учителі шкіл Херсона. Напередодні нового навчального року представники страйкового комітету оголосили про можливість нової серії акцій протесту. І першого вересня страйк має всі підстави стати безстроковим.

До таких кроків херсонські педагоги вдаються не вперше. Батьки учнів надзвичайно стурбовані ставленням до навчання своїх дітей. Востаннє представники Херсонської міськради та страйкового комітету підписали угоду про погашення заборгованості у зарплатній платі й інших соціальних виплатах 18 травня нинішнього року. Напруженість тимчасово було знято, та терпець педагогів урвався.

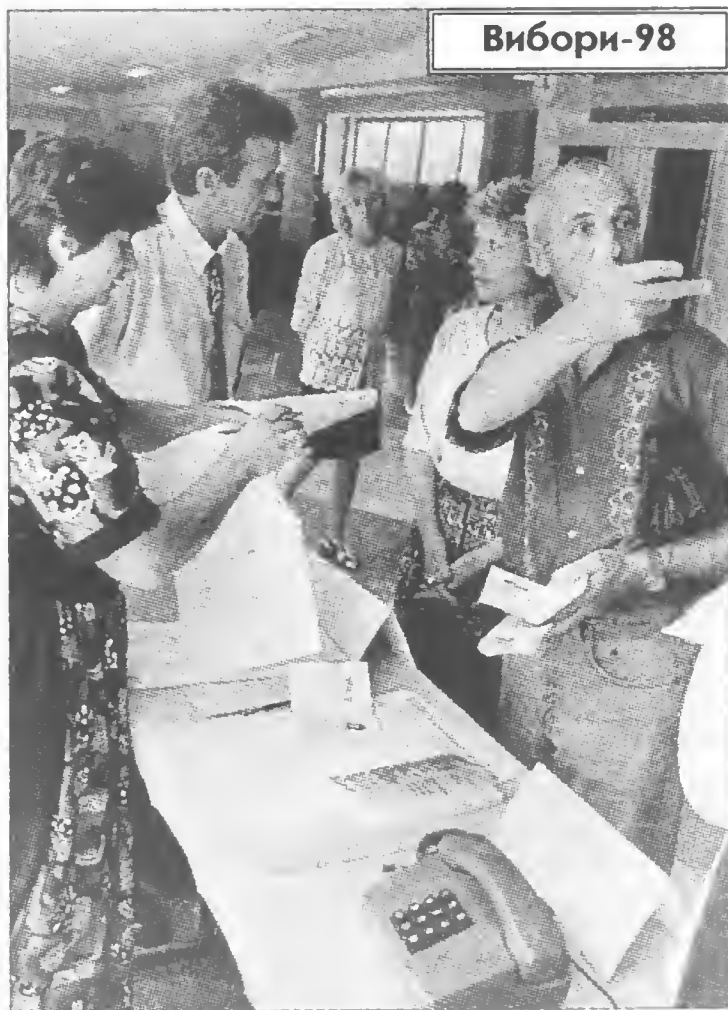
Ті самі люди в ту саму хату

(Початок на 1-й стор.).

А на виборчі дільниці прийшли 42,94% виборців (368510 чоловік із 850258, внесених до списків). Нагадаємо, цей показник 29 березня становив 69,63%. Звісно, далі взялися літо, відпустки, втрати від надокучливих довготривалих виборчих маратонів. «Білою вороною» став 208-й округ на Чернігівщині, де вже на 12 годину дня проголосували 34,35% виборців, а загалом — 76,51% внесених до списків. Саме тут балотувався позапартійний помічник Президента України Олександр Волков. Певно, місцеві керівники добре заручилися на носі повчальний досвід минулих виборів, після яких злетіла шапка не з однієї голови.

Столиця, як зазвичай, відзначилася пасивністю. Лише 22,06% виборців удруге прийшли на виборчі дільниці. Хоча саме до цього округу було прикуто величезну увагу і спостерігачів (загалом за ходом виборів у п'яти округах стежили більш як 5700 представників політичних партій, довірених осіб кандидатів у народні депутати, офіційних спостерігачів, у тому числі й іноземних), і членів Центровборчого комітету. Його голова Михайло Рябень особисто відвідав у Києві п'ять виборчих дільниць і на денній прес-конференції заперечив, що вибори проходять спокійно, жодних зауважень до їх організації не надходить. До речі, напередодні виборів окружна виборча комісія 221-го округу прийняла рішення повторно видрукувати бюлетені для голосування під власним контролем.

Однак деякі претенденти на депутатський мандат мали про повторні вибори іншу думку. Скажімо, депутат попереднього скликання, голова комісії з питань законності громадського об'єднання «Ми» Юрій Оро-

Вибори-98

бень, котрий балотувався у Києві, напередодні 16 серпня не раз заявляв, що такої боротьби і таких криміналізованих виборів ще не бачив.

І ось саме в окружній виборчій комісії 221-го округу, вночі, коли підраховували бюлетені, раптом... зламалися комп'ютери. Близько четвертої ранку ЦВК уже мала попередню інформацію про результати виборів у чотирьох округах, а з Києва — лише чулки. В округ терміново виїхали члени Центровборчого комітету. Під ранок стало відомо, що Юрій Оробень набрав 13248 голосів (33%) і більш як на 2 тисячі голосів випередив Андрія Альошина, керівника спільного проекту газети «Киевские ведомости» і студії «1+1», члена ПЗУ. Але ймовірно, що вибори в цьому окрузі можуть

знову визнати недійсними.

У 58-му окрузі Олександр Лещинський, генеральний директор корпорації «Укргропродукт», позапартійний, з досить великим відривом (29403 голоси «за», 38,55% від загальної кількості виборців у окрузі) випередив екс-депутата Михайла Поживанова, лідера донецької організації партії «Реформи і порядок» (15240 голосів, 19,4%).

У 82-му окрузі вибори розігралися за сценарієм 29 березня. Як і тоді, найбільшу кількість голосів — 24684 — набрав директор Токмацького міськрайонного центру зайнятості, комуніст Анатолій Мороз. А його суперник ще з минулих баталій, президент ЗАТ «Корпорація «Хортиця», позапартійний Олександр Бондаренко, відстав від нього лише на 183 голоси. Після попередніх виборів той-таки Бондаренко подав до суду на того-таки Мороза, і вибори в цьому окрузі було визнано недійсними. Можливо, історія знову повториться?

Упевненіше переміг у 129-му окрузі член НДП Сергій Сопрун, президент «Інтех-МБ» (інвестиційні технології міжнародного бізнесу). За нього віддали голоси 34,98% виборців.

Прогнозованою розгадкою суперактивності чернігівців у 208-му окрузі стала перемога Олександра Волкова. Він набрав 79% голосів виборців. Із подібним результатом на виборах 29 березня переміг хіба лише нинішній заступник Голови ВР Віктор Медведчук.

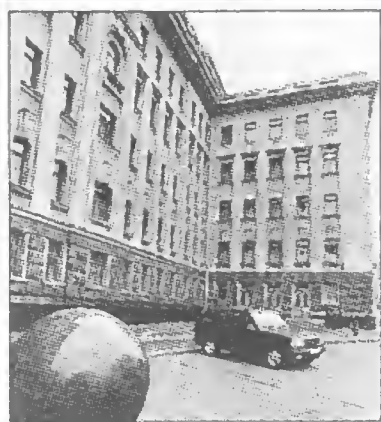
Як розвиватимуться події далі? Голова ЦВК Михайло Рябень також не виключає, що за результатами виборів надходять скарги. Попереду — ще повторні вибори в трьох округах 13 вересня і 29 листопада, на проведення яких, до речі, нема коштів. Використані на вибори 16 серпня 1 мільйон 200 тисяч гривень Центровборчому було надано не з держбюджету, а за рахунок залишку коштів на вибори 29 березня.

І вересня розпочнеться друга сесія ВР, але до фінішу виборчого марафону ще далеко.

Юліана ШЕВЧУК.

На знімку: повторні вибори на виборчій дільниці 7/66 виборчого округу № 221 у Мінському районі Києва.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Він править не колісницею, в якій так дружно гальмують коні...

ЗАПРОВАДЖЕННЯ інституту президентства в Україні призвело до появи такої структури, як адміністрація Президента. Вона органічно не вписується у державні структури управління. Особливо зважаючи на ту роль, яку хоче відігравати. Аналізуючи її публічну діяльність, важко сказати, де починається Президент, а де адміністрація. Поведінка деяких осіб адміністрації нагадує поведінку віце-президентів. І, очевидно, причиною цього є принципи формування адміністрації та надання їй можливості приймати рішення незалежно від уряду.

Звичайно, формування адміністрації — це політична кухня, де готуються страви під грифом ЦТ (цілком таємно). У кожній державі це робиться по-різному. Зокрема, у деяких державах після виборів в адміністрацію Президента приходять тільки перші особи, у молодих державах інколи відбуваються зміни від президента до друкарки: «з голови до ніг».

Та як усе-таки формується верхівка адміністрації, не контролювана ніким, крім президента?

Одна особа з Росії по телебаченню розповідала цікаву історію, і, можливо, вона дасть часткову відповідь на це запитання.

Так ось, та особа розповідала, що вони зареєстрували фонд допомоги безпритульним тваринам, тобто стали юридичною особою. Як водиться, після реєстрації написали на бланку фонду листи в усі відомі

і не відомі інстанції з проханням виділити гроші. Написали листа урядові. Відповіді, а тим паче грошей, не отримали. І забули... Але коли настали президентські вибори, про фонд згадали, і вони отримали листа з проханням перерахувати кошти на виборчу кампанію. Якщо перерахована сума буде № 1, то фонд отримуватиме інформацію про перебіг підготовчої кампанії та хід виборів. Якщо — №10, то фонд матиме право брати участь у зустрічах, які проводитиме претендент, коли №100 — фонд матиме право отримувати конфіденційну інформацію, а за внеску №1000 організується негайна зустріч із самим претендентом на посаду президента. Під час зустрічі буде обговорено, на яку посаду в уряді чи адміністрації претендує представник фонду.

Отож, на вибори йдуть з грошми. Вищенаведений приклад — один із методів от-

римання грошей. Звичайно, є інші джерела та зобов'язання.

Простіше — до виборів, але складніше — після них.

Річ у тому, що ідеї та гасла, які підходять для виборчої кампанії (революції) і спрямовані на прихід до влади, не діють тоді, коли влада здійснюється. Після виборів тягар влади, законні інтереси популярності потребують тактики і стратегії, геть відмінних від тих, що розроблялися, коли ще нічого було втрачати. Гасла та ідеї стають баластом, який потрібно викинути за борт, щоб не потонуло корабель політичної влади, тим більше, що до неї не завжди приходять найдостойніші. А що ж натові?

Попервах з приходом до влади потрібно ще певний час повторювати свої гасла і одночасно виробити принципи, закладені раніше і визнані недієздатними, знищити їх сліди в пам'яті людей, а основне — у своїй, власній пам'яті. Бачите, повинна ідея, гасла, дискредитація старих принципів, і ви — революціонер! А згодом, рідше проголошуючи свої гасла, поступово повернутися до старих добрих принципів, дискредитованих під час виборів і на початку приходу до влади. Звичайно, так здобувають владу в усьому світі, і там, де державам сотні років, це не страшно. Там політика в руках державних діячів, а не людей, які тільки будують проєкти поліпшення державного устрою. І державні діячі за кожним своїм словом розуміють дійсність і відповідальність. Фаустівське питання «слово чи діло» вони вирішують філософськи — слово і є діло.

У країнах, які не мають давніх державних традицій, справа складніша. Тут влада вірить тільки у владу, гіперболізуючи її можливості.

Після виборів наш уряд новинен був виконувати програмні гасла обраного Президента, але він не завжди готовий для цього. Велика відповідальність, тягар виконувати гасла, за якими не розуміли дійсність, поступово змусили уряд кидатися з одних крайнощів у інші: від фінансів до виробництва, від виробництва до політики... Не маючи успіху в жодному із цих напрямів, уряд поступово припинив визнавати за більшістю людей як таких людську гідність і цінність. На жаль, самі люди цього не розуміють або вдають, що не розуміють. Люди почали, чи й не припинили, бути матеріалом для статистичних операцій: стільки людей отримали субсидії, стільки не отримали зарплату, стільки — за межею бідності.

Уряд не розуміє, що він править не колісницею, в якій так дружно гальмують коні... Його політика дедалі більше стає політикою без мислення, яка не може висунути якісно нові ідеї і цілеспрямовано втілювати їх. Уряд не розуміє, що цінність будь-якої політики вимірюється її здатністю перетворюватися на дієздатну політику.

Спокуса правити державною колісницею з'явилася в адміністрації. Про це свідчить ряд указів. І якщо в їх підготовці брав участь уряд, то перші коментарі до них озвучувалися адміністрацією. Поступово уряд відходить у тінь, тінь адміністрації. Незабаром будуть нові вибори, і кому, як не їй, готувати нові гасла та програми, списуючи сьогоднішні невдачі на недавніх партнерів. Скоро знову закрутяться молитовна машина з іменами старих і нових богів.

Володимир ЛЕВЧЕНКО.

Свобода самотніх

НЕВЖЕ те, що було зроблено 17-го року, а потім сім десятиріч років, з великими будівництвами, репресіями, війнами, було даремно?

Не варто відмовлятися від своєї історії, бо це вектор, який вказує шлях до майбутнього.

Великий досвід, що його має наша держава завдяки своїй історії, її можливості, які відкрилися перед нами, дають нам право на найпочесніше місце у майбутньому людства. Місце України — не на задвірках цивілізації, а в авангарді.

Здавалося б, після проголошення незалежності ми одержали довгоочікувану свободу як держава. Одержали свободу підприємництва та ініціативи, здобули величезну свободу для кожного. Нині всі можуть думати, вирішувати, діяти за себе, відповідаючи лише перед собою і своєю родиною.

А куди привела нас ця така очікувана свобода?

Вона привела нас до тотальної самотності. У нас зникло щось спільне, об'єднувальне, у нас зникла віра. Кожна людина, кожна родина втратила почуття спільності. Зникла віра, що ми кудись ідемо, немає віри в уряд. Немає віри у власні сили. Етап, що ми його переживаємо, — це етап безвір'я і почуття меншовартості цілої держави.

У результаті ми стаємо відчуженими, живемо у своєму маленькому світі, де всі протистоять усім.

Коли держава вирішувала за нас, що і як робити, коли у нас була одна партія, коли не було альтернативи, не було цієї жажливої свободи вибору, ми були цілком щасливі на своїй маленькій кухні, обговорюючи державу як великого батька, викриваючи її, але водночас відчували захоплення, насолоду і почуття гордості.

З кухні свобода здавалася такою принадою і жаданою. Як чудово було дізнаватися по телевізору, з газет, радіо якнайбільше викриттів. З яким захопленням ми вбирали дозвану інформацію. Але в нас залишалося головне — причетність до Великого. Ми єдина, неповторна країна — авангард усього людства. Особлива порода людей — «гомо советікус».

І все-таки хотілося вирватися. Постійне почуття невдоволення, визначеності наперед вабало, як Адама і Єву, до забороненого яблука. Ми так хотіли з'їсти яблуко свободи.

Якби Радянського Союзу не було, його слід було б придумати, бо це найбільший експеримент, поставлений на нашій планеті, де на 1/6 суші протягом лише одного століття більш як сотні народів було проведено немов чотирьох суспільно-політичних формаций усього людства, і все одно ми прийшли до єдиного, вічного вибору — свобода або несвобода.

Раннє християнство жовтневої революції 17-го із закликом до рівності і братерства, середньовіччя 37-го з полюванням на відьом, спустошлива війна і постійна гонитва за ілюзією великих будівництв і великої мрії. Усе було оповито вірою в комунізм. Напевно, лише завдяки цій вірі народ міг стільки терпіти. Але все має свої межі.

Наша віра зникла не у вісімдесяті і не у дев'яності, вона почала зникати значно раніше, разом з пробуксовуванням соціалістичного господарства. Ось тоді і розпочався цей біг до свободи. Людина, радянська людина, почала сумніватися, у кожному почало прокидатися його власне «я», нехай маленьке, але своє.

На побутовому рівні це приймач, телевізор, диван, холодильник, що з'явився, на виробничому — заміна трудоднів у колгоспах, присадибні ділянки, дачі і головне — деяка свобода директорів заводів, такі насліди й улюблені шістдесяті роки. Усі ще вірять, але тінь сумніву вже лягла на радянський народ.

У сімдесяті влада з її авангардом, не здатна підтримувати ілюзію, вимушена йти далі. Майнове розшарування вочевидь підштовхувало людей до небажання бути однаковими. З'являються госпрозрахунок та бригадний підряд і навіть раннє підприємництво. Наші зна-

мениті цеховики. Це люди з уже іншими стереотипами. Але закриті суспільство, надавши мале послаблення для них, влаштувало вакханалію корупції, з одного боку прикривши, з іншого — утримуючи їх на короткому повідку. Але черговий ковток свободи вже зробив свою справу в руйнуванні тієї самої віри. Війна в Афганістані вже не могла відвернути народ, і вже не можна було списати на неї усі негаразди радянського народу. І навіть боротьба з корупцією, що завершилася засудженням багатьох цеховиків, не відвертала.

Радянський народ хотів змін. Хотів свободи.

Уже ніхто не хотів бути, як усі. Знаменні вісімдесяті з дозволом займатися індивідуальною трудовою діяльністю, кооперативами, малими підприємствами стали кульмінацією змін в економіці.

Як гриби після дощу в, здавалося б, непередбаченому суспільстві з'явилися власні «я», готові заробляти для себе і своїх родин, не озираючись на ідеологічні догми. Влада виявилася психологічно не готова до того, що якійсь хлопчик за місяць міг заробити у п'ять разів більше, ніж секретар райкому за рік. Звідси й перші конфлікти. Пам'ятаєте, після трипроцентного податку для кооперативів — відразу шістдесят. Людська заздрість — ось що диктувало цю цифру. Та ж молоді кооператори уже взували і вдягали, обслуговували і надавали нові робочі місця значній частині населення. Але влада саме на них спрямувала всенародний гнів. Знаменита історія з Артемом Тарасовим, коли всіх кооператорів у всьому Радянському Союзі звинуватили у продажу танків. А сплату ним величезних партвнесків було розкучено владою як обвинувачення усіх, хто прагнув заробити.

Тепер ті, чия монополія на істину було порушено, стали вчитися працювати з масами, маніпулюючи на них почуттях, особливо заздрості. Але процес бігу до свободи зупинити вже було неможливо. Придушивши кооперативні податком, одразу дозволили малі підприємства. Номенклатура скористалася нерешими результатами взаємодії з середнім класом, що зароджувався.

І нарешті природна кульмінація бігу до свободи — оголошення суверенітетів. Малий спалах загальної тріумфу і віри у нові перспективи.

Коло замкнулося, розпочався з вивільнення селян і робітників, зародження середнього класу і виходу його із підпілля, утворення багатопартійності і звільнення цілих держав з величезним спадкоємним апаратом управління і партійними кадрами, які вивільнилися.

Більш як дев'яносто відсотків громадян України проголосували за незалежність. Але нічого не чекає безслідно. Колишня номенклатура хотіла їсти, пити, вдягатися, загалом споживати стільки само, як швидко зростаючий середній клас. І, природно, їхнім козирем стала монополія на законотворчість. Його метою було апаратне поневолення тих самих цеховиків, кооператорів і власників малих підприємств. Підпис чиновника стає головним критерієм успіху в господарській діяльності.

Ми вступили у фазу номенклатурного капіталізму, що характеризується «комаховістю», тобто поїданням усього і вся. У результаті цього практично все населення держави вимушене жити поза законом.

Діюча номенклатура лише закони, за якими не можна працювати. Номенклатурний капіталіст має схеми обходу цих законів, створюючи верхівку піраміди Хеопса централізованої економіки, де основа піраміди — це ошукані маси людей, які обслуговують верхівку піраміди своєю безоплатною працею.

І з'ясовується, що біг до свободи не завершено проголошенням суверенітетів і дозволом заробляти. Населення стомилося від свободи і від ілюзії можливостей, ситуація надто затягнулася, і вже почали говорити про надмірну свободу в Україні.

Маніпуляції влади масовою свідомістю вже призвели до появи схильності у

громадян до авторитарного правління. Це підтверджують соціологічні дослідження масової свідомості.

Та хто зацікавлений у заміні свободи, нехай і з нинішніми витратами, на несвободу?

Так звана нова еліта перетворила державу на комбінат з відтворення власного капіталу. Людина в цьому — пасивний учасник, який забезпечує деяку стабільність, бо годувє себе самостійно.

«Кому на Русі жити добре?» дивно інтерпретується на «Кому в Україні жити добре?».

У війні всіх проти всіх, розв'язаній у нашій країні, не може бути переможців. Усе це дуже нагадує поки що безкровну громадянську війну. Людина стає дедалі більше психологічно замкненою, на самоті зі своїми страхами і невпевненістю, замикається дедалі більше, йдучи далі від свободи до самотності. Ми на кухнях мріяли про свободу від бригадира, райкому, Комуністичної партії і СРСР, а потрапили в лабеті свободи незалежної України.

То хто він, щасливець, який у результаті всього цього виграв?

Робітник, пенсіонер, студент, який не вірить не те що у майбутнє, а й завтрашній день? Ні.

Підприємець, який чекає рекету, змін податків і кон'юнктури ринку? Ні.

Чиновник середньої руки, якому перепадають копійки з його страхами постраждати під час чергової кампанії боротьби з корупцією?

Урядовець, місце якого в цій системі стало нестабільним і перетворило його на безмовного виконавця?

Прем'єр, якого клубок проблем, змін приводить до ще більшої самотності?

Може, Президент як символ найсамотнішої людини в країні?

«Уже нікого не равен».

Уже нічого не геній,

Вокруг лише тишина.

Парадний блеск і тени оточення...

Атмосфера нелюбові, загальної підозрілості, страхів і тривоги панує і в парламенті України. Вони, які пройшли через вибори, зібравшись в залі, з кожним днем дедалі більше відчужують свою самотність. Самотній депутат став символом парламенту України.

Немає ненависті, немає злості і немає любові.

Нам потрібні нова ВІРА, нові сильні почуття, треба повернути відчуття великої смі. Нам, знаючи, звідки ми, усвідомивши, хто ми, треба визначити, куди ми йдемо.

У вас народилася дитина, з'явився онук, ким би ви хотіли бачити їх? У якій країні ви хотіли б, щоб він жив? Може, відповідь на це запитання допоможе нам?

Людська особистість — явище суспільне. І віра з'являється там, де багато людей думають про минуле, сьогодення, але ще більше про майбутнє.

Я хотів би, щоб мої діти в майбутньому не були обшуканими гачками нашого з вами законотворчого процесу. Бо суспільство, в якому ми з вами проходимо стадію самотності, — це болото, створене нами. Насамперед непомірні заплутані податки і законодавство, в якому жаби, що розплодилися, — це номенклатурні капіталісти, а комарі — хмари кусливої номенклатури. Безглуздо боротися з жабами і кровососами, бо після одного з'являється інший, а після стуку палицею по болоту кумкання припиняється лише на мить. Нам необхідно осушити болото. А це означає максимально спростити законодавство, замість десятків податків запровадити один. Не збільшувати кількість законів, а постійно звільняти людину як громадянина світу від державної опіки.

Вірю, що не марні були всі страждання нашого народу з таким тривалим бігом до свободи, який має закінчитися появою нової ВІРИ. ВІРИ в українське диво з урятуванням від тотальної самотності.

Тому свобода, що випала нам так несподівано, веде нас через самоізоляцію і самотність до нової віри.

І тоді не буде шансів для ревнителів порядку повернути колишній ідеал. Я сподіваюся, що наш народ не зрікатиметься свободи з тугою про залізну руку і не справляється пророчі рядки Максиміана Волошинова:

«Вчорашній раб,
установив от свободи,
Возропшет, требау цепей...»

Геннадій БАЛАШОВ,
народний депутат України.

Війна на споживчому ринку. Є жертви

Торік 10212 чоловік загинули від отруєння неякісними горілчаними виробами.

Кількість жертв — як на війні. Справді, це війна контрабандистів за споживчий ринок. Жахливі цифри і факти навів на прес-конференції директор Одеського державного центру стандартизації, метрології та сертифікації Віктор Царюк. Йшлося, та кож про те, що у Києві, скажімо, неможливо купити в магазинах справжній одеський коньяк: фальсифікують не тільки продукцію, пляшки, етикетки, а й навіть сам сертифікат якості. Підробка-отрута чатує на споживача на кожному прилавку. А захистити від неї український ринок покликаний закон.

Як зазначив перший заступник голови Держстандарту України Юрій Рубан, у розроблюваному проекті закону «Про стандартизацію та сертифікацію» будуть вказані конкретні одиниці стандарту, і кожний товаровиробник відповідатиме за порушення зафіксованих законом норм. Нині законодавство лише розподіляє повноваження між певними міністерствами. А нероз'яснений на розгляд проект закону «Про відповідальність постачальника» реально дозволить притягти до відповідальності постачальника за неякісну продукцію.

Незважаючи на запевнення працівників Держстандарту, що вимоги якості в Україні жорсткіші, ніж у Європі, наш ринок переповнений іноземними товарами, якість яких навіть не встигають перевірити: Держстандарт має можливість контролювати 120 іноземних харчових домішок, а дозволено ввозити 280. Саме у такий та інші способи потрапляють до нас іноземні неякісні товари.

Ось, скажімо, саме неякісні електротехнічні вироби, світлотехнічні та електронагрівальні прилади спричинили в Одесі та області велику кількість пожеж. Ці вироби, переважно польського, турецького та китайського виробництва, не мають сертифікації якості. Наприклад, не відповідають вимогам стандарту України подовжувачі «Gozen», «Sunny», «Elbistan», «Haska», світильники різних видів виробництва Польщі, неретворювачі напруги виробництва Китаю та інших країн.

До речі, серед імпортованих товарів, які не отримали сертифікації, є дуже багато харчових продуктів. Зокрема, пляшка під назвою «Олія маслинна», виробництва Греції, містить, як виявилось, 95 % соєвої олії і лише 5 % — маслинної. Греки пояснили, що це «мікс», тобто суміш. Отож, сурогати — повсюди.

Та якщо ви навіть купите доброякісний товар, нема гарантії, що вас не обведуть навколо пальця, зважуючи товар «диво-гирями», висвердленими всередині, в результаті чого у вас крадуть від 200 г до 1 кг.

Нас дурять на кожному кроці. Але надія вмирає останньою. Тож сподіваймося, що майбутнє законодавство нас захистить.

Юлія ШЕЙКО.

Ти сплатив борги в бюджет?

Органами прокуратури Запорізької області з початку року пред'явлено понад 500 позовів про стягнення сум недоїмок по бюджетних платежах на 16 мільйонів гривень. Порушено 101 кримінальну справу за фактами ухилення від сплати податків, зловживання службовим становищем, розкрадання та незаконного витрачання бюджетних коштів. На засіданні колегії прокуратури області було заслухано керівників 17-ти підприємств — найбільших боржників Пенсійного фонду. Всім їм вручено приписи прокурора області про негайне погашення заборгованості й можливе притягнення до кримінальної відповідальності у разі подальшого порушення податкового законодавства.

● Донецьк

Буде в Приазов'ї
своє «Лукомор'я»

Ідея створення на північно-східному узбережжі Азовського моря в межах Донецької області національного парку «Лукомор'я» виникла давно. Та зупинялася, як часто буває, нестача грошей. І ось на допомогу прийшла міжнародна екологічна організація «Фауна енд флора інтернешнл», що є одним із підрозділів відомого британського фонду «Ню-хау». Вона пообіцяла виділити фінансову допомогу: близько 650 тисяч американських доларів для технічного оснащення майбутнього національного парку.

Британці сподіваються на дійову підтримку не лише обласної та Новоазовської районної адміністрацій, а й місцевого козацтва. Саме козакам запропоновано подумати про систему охорони рубежів та підтримання порядку на території майбутнього заповідника.

Колектив Ощадного банку України з глибоким сумом сповіщає про трагічну загибель голови правління Ощадного банку України

Веселовського Олександра Опанасовича і висловлює глибоке співчуття сім'ї, рідним та друзям покійного.

Правління Ощадного банку України.

Правління і колектив Національного банку України глибоко сумують з приводу трагічної смерті голови правління Державного спеціалізованого комерційного ощадного банку України, колишнього заступника голови правління Національного банку України

**ВЕСЕЛОВСЬКОГО
Олександра Опанасовича**

і висловлюють щирі співчуття рідним та близьким покійного, усім, хто працював і спілкувався з ним.

Від нас пішла талановита, скромна та чуйна людина, один з організаторів банківської справи в Україні, заслужений економіст України, активний учасник ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС.

Світла пам'ять про Олександра Опанасовича назавжди збережеться в серцях усіх, хто знав його і працював з ним.

**В. А. ЮЩЕНКО, В. С. СТЕЛЬМАХ,
В. О. БОНДАР, О. І. КІРЕЄВ, В. П. ТЕРПИЛО,
Р. В. АРЕШКОВИЧ, А. Ф. БУРДЮГОВ,
А. С. САВЧЕНКО, П. М. СЕНИЦЬ.**

Коли лелеки прилітають без запрошення

ЗГІДНО із соціопитуванням, 80 відсотків українок, які народжують уперше, мають намір обмежитися одним малюком. А щоб забезпечити просте відтворення населення, кожна українська родина має виховати 2—3 дітей.

Державна демографічна політика поки що не стимулює до багатодітності, адже поява маленького «прибульця» одразу погіршує матеріальне становище сім'ї та її житлові умови. Тепер від зарплати, якої раніше подружжю цілком вистачало на двох, після купівлі памперсів, пелюшок та дитячого харчування, залишатимуться копійки. Коли дитина підросте, фінансових проблем лише додасться: сьогодні майже кожна друга українська сім'я змушена платити за медичне обслуговування та навчання дітей. Тож батьки, які півроку не отримують зарплати, сім разів подумують, чи варто їм подвоювати злидні.

Медики свідчать, що більшість малюків, які все-таки з'являються в нас на світ Божий, народжуються завдяки випадку. А від непланованих, тобто небажаних, «квітів життя», прагнуть позбутися — найчастіше за допомогою абортів.

Операції зі штучного переривання вагітності завдають жінкам величезної шкоди і часто-густо спричиняють безпліддя. Особливо тривожить медиків велика кількість абортів у дівчаток-підлітків — близько 20 тисяч випадків щороку. До речі, в такий небезпечний спосіб «вирішують проблему» близько 500 акселераток, яким не виповнилося ще й чотирнадцяти.

Всесвітня організація охорони здоров'я обмежує фертильний (дітородний) вік людини 15 і 49 роками, натякаючи на

те, що коли малому «стукне» п'ятнадцять, йому вже пізно пояснювати, звідки беруться діти. Тут саме час розповідати, як уникнути небажаних дітей, а разом — небажаних хвороб. З огляду на кількість абортів та венеричних захворювань серед молоді, наші успіхи на ниві просвітництва не надто великі. Вчителі на уроках валеології обмежуються надто загальними порадами, а батьки наважуються розповісти про «основний інстинкт» (на прикладах з життя метеликів) лише тоді, як дитинка починає самостійно вибирати леза для гоління.

Заповнити прогалину в сексуальній освіті підлітків і дорослих покликані центри планування сім'ї, підпорядковані МОЗу. Такі структури нині діють у кожній області, а в перспективі їх буде створено і в кожному райцентрі. Згідно з Національною програмою планування сім'ї вони повинні ще й забезпечувати підлітків контрацептивами — за державний кошт. Начальник Головного управління медичної допомоги дітям і матерям МОЗ України Ніна Гойда переконана: так само, як хвора на діабет дитина має право на безплатний інсулін, кожна дівчинка-підліток має право на «гумовий» захист від небажаних вагітностей та венеричних хвороб. Про це мусить подбати держава.

Щоб перевірити, чи велика відстань між словом та справою «формування здорової сексуальної поведінки підлітків», я телефоную в Український центр планування сім'ї:

— Скажіть, будь ласка, чи забезпечуєте ви неповнолітніх безплатними засобами контрацепції?

— Я не можу вам відповісти. В нас ремонт, і всі спеціалісти у відпустках. Телефонуйте у вересні.

Виходить, якщо серпень комусь і навіює романтично-еротичні сни,

то це — його особиста справа, а з презервативами все одно доведеться зачекати до осені.

Телефоную в Київський міський центр планування сім'ї, сексології та репродукції людини, його директорів Бориса Ворнику:

— У Національній програмі планування сім'ї записано, що ви маєте забезпечувати підлітків безплатними кондомінами...

— А там часом не записано, хто має забезпечувати ними наш центр? Ці заходи держава не фінансує. Щоправда, трохи виручає гуманітарна допомога. Нещодавно Фонд народонаселення ООН закупив для України контрацептивів на 250 тисяч доларів США. Частина цього вантажу вже прибула.

І нехай читача не обурює те, що незалежна Україна жебракє у світу навіть на презервативи. Принаймні комусь із юних, нерозважливих коханців вдасться уникнути прикрих помилок.

Ганна РОМАНЦОВА.

«Золоті» знання знецінюються

ПІД ЧАС щогорічних вступних іспитів викладачі вищих навчальних закладів Запорізької області зафіксували різке зниження «ваги» золотих і срібних медалей, дипломів із відзнакою випускників шкіл, коледжів і технікумів.

Освіта

Здебільшого знання їх володарів не витримують жодної критики, — зазначив

ректор Запорізького технічного університету Сергій Беліков під час зустрічі з голо-

вою облдержадміністрації Володимиром Куратченком. Беліков запропонував обговорити цю проблему на серпневих нарадах педагогів. Його підтримали ректори інших провідних університетів, академій та інститутів області, і нині у вузах готують конкретніший аналіз знецінення медалей — по школах і районах.

Сергій Борисович припускає, що різке зростання кількості медалістів спричинили експерименти вузів, під час яких у вчорашніх школярів з'явилася можливість стати студентами одразу після співбесіди.

— Зовсім несподівано медалісти почали обирати такі спеціальності, де акціо-

тажу практично ніколи не спостерігалось: обробка металів тиском, ливарне виробництво чорних і кольорових металів, — констатує Сергій Беліков. — І тут конкурс серед медалістів перевищив кількість наявних місць. Але третина з них не витримала навіть простої співбесіди...

Є школи, які за всю свою історію видали лише по одній «золотій» медалі, інші щороку випускають по 10—15 медалістів. За словами начальника обласного управління освіти Георгія Верозубова, нинішнього літа кожний 14-й випускник шкіл області — медаліст. Хоча й це — не рекорд. За його словами, торік в Україні золоту чи срібну медаль отримав кожний 10-й випускник.

Володимир ДУПАК.
Запорізька область.

Конкуренція —
це стимул для роботи

Спонсор лотереї «ГУ»

Ідучи шляхами України, обов'язково звернеш увагу на автозаправні станції. Передовсім через те, що їх останніми роками значно поби́льшало, та й значно покращили вони. Тішити і те, що біля них немає ніяких черг і обслуговування на рівні.

Звісно, в столиці та на головних автомагістралях, що ведуть до Києва, таких сучасних АЗС чимало. А як, скажімо, з цією справою в Херсоні? — звертаюся до головного директора «Херсоннафтопродукту» Олега ДОВБИША.

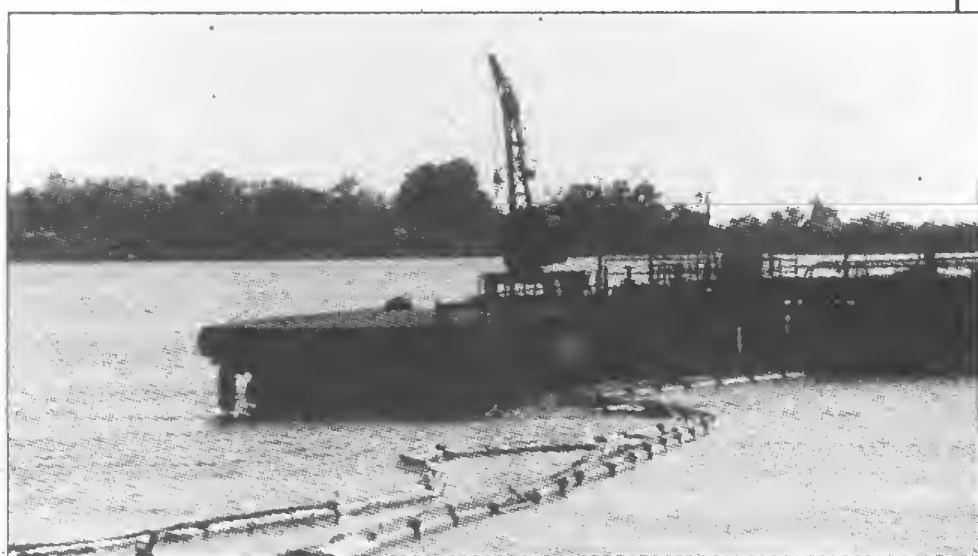
— Поки що ми не можемо зрівнятися зі столицею, але намагаємося зробити все можливе, щоб наблизити цей сервіс до європейського рівня. Скажімо, в місті діє 3 станції сервісного обслуговування, в області маємо

50 АЗС. Ми відремонтували 10 резервуарів, залізничні під'їзні шляхи, технологічні трубопроводи завод — нафтогавань, завод — нафтобаза, нафтогавань — нафтобаза для світлих та темних нафтопродуктів. Найближчим

часом наше підприємство візьметься за переобладнання старих і за зведення нових АЗС в усій області. База для цього є непогана: маємо великі земельні ділянки, які можуть бути використані під АЗС в комплексі з готелями, кемпінгами тощо. Є для цього і роботящі руки — 700 чоловік налічує колектив.

— Стількима людьми, певно, нелегко керувати, тим більше вчасно віддавати їм зароблене?..

— Торік, у грудні, коли я обійняв посаду гендиректора, думав, що повік не виборсаюся з боргів. Адже в спадок дісталася майже річна заборгованість у зарплаті, борги перед Пенсійним фондом, бюджетом, зношеним трубопроводами, застаріле обладнання, а ще — розкрадання нафтопродуктів. Ось вам приклад: під час перекачування

від гавані до бази (а це лише 7 кілометрів) «випаровувалося» від 60 до 100 тонн нафтопродуктів! Тож довелося чимало попрацювати, щоб викоринити це зло. Нині у нас ніхто не краде. Можливо, це сталося ще й тому, що люди довіряють своєму підприємству. Вони знають, що вчасно отримають зарплату, зможуть оздоровити себе і сім'ю у власному пансіонаті на Арабатській Стрілці. Путівки надаємо зі значними знижками. Лише

за один заїзд (а їх 8) 157 чоловік можуть поліпшити своє здоров'я, набратися сил.

— А як із конкуренцією?

— Конкурентів чимало. Але так і має бути. Конкуренція — це стимул для поліпшення роботи, для пошуку нових форм господарювання.

— Дякую за розмову.

Надія МАХІНЧУК.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.
Херсон.

А чи треба всі мечі перековувати на орала?

НЕЗАБАРОМ до Києва прибуде сенатор Річард Лугар, визначений свого часу «найвпливовішим республіканцем з питань зовнішньої політики на Капітолійському пагорбі». Це той самий Лугар — один з ініціаторів ядерного роззброєння України. Вітчизняні політики добре знають його, бо сенатор регулярно наступає їм на «улюблену» мову.

Згадка про те, недавнє минуле має гіркий присмак: Україна могла стати третьою ядерною державою світу після США та Росії, якби... Але насправді жодного «якби» бути не могло. Нікому у світі не потрібна була держава з такою кількістю ракет. На Україну чинився неймовірний тиск і протистояти йому не вдалося. Особливо якщо враховувати, що самою лише зброєю ситий не будеш. Держава потребувала кредитів, які спроможні були дати лише ті, хто, власне, й чинив тиск.

Відмова України від ядерної зброї закономірна. Інша річ, що Київ міг «роззброїтися» зі значно більшою вигодою для себе, якби тодішні політики були б менш наївними та мали б вагомий досвід.

Нещодавно один з українських аналітиків, порівнюючи міжнародну політику з ринком, зазначив, що Київ почав торгуватися тільки після того, як уже за безцінь віддав свій товар: спочатку продекларував без'ядерний статус, а потім запитав — а що ми з цього матимемо?

І Україні надали персважно «моральну» компенсацію. Ще й похвалили: мовляв, як це шляхетно з вашого боку відмовитися від ядерного потенціалу. Натомість у світі хіба що лінивий не взявся за створення атомної бомби.

Заради справедливості слід сказати, що «матеріальна» компенсація також була істотною. Сполучені Штати сприяли приєднанню України до Режиму нерозповсюдження ракетних технологій. Завдяки цьому держава може вико-

ристовувати свій космічний потенціал. Наприклад, брати участь у запуску комерційних супутників, а робити це має право обмежена кількість країн. Завдяки США Україна також здійснює інші програми, пов'язані з космосом.

Крім того, Америка зобов'язалася допомагати Києву позбутися зброї масового знищення. Сполучені Штати мають спеціальні технології утилізації ракет, які й застосовує Україна. Більш того, Вашингтон призначає кошти на ліквідацію нашої зброї. І конгрес США, який щороку затверджує обсяг фінансової допомоги Україні, ніколи не ставив під сумнів потреби надання цих грошей.

Компенсацією за роззброєння можна вважати і Програму колективного зменшення загрози, яку запропонували сенатори Сем Нанн та Річард Лугар. Вона почала діяти фактично з 1993 року, після підписання двосторонньої угоди про надання допомоги Україні у ліквідації стратегічної ядерної зброї, а також запобігання розповсюдженню зброї масового знищення.

Ця програма передбачає ліквідацію Україною до 1999 року стратегічних балістичних ракет SS-19 разом із пусковими шахтами та інфраструктурою, а також ракет SS-24. За планами Нанна та Лугара, Києву слід також провести конверсію оборонних підприємств і встановити суворий контроль за експортом матеріалів, що мають стосунок до зброї масового знищення.

За шість останніх років Вашингтон надав Україні на скорочення озброєнь 590 мільйонів доларів. Завдяки цьому Україна ліквідувала 115 міжконтинентальних ракет SS-19, сотні пускових шахт та побудувала 840 будинків для військовослужбовців.

У червні підписано угоду про додаткове фінансування програми Нанна—Лугара. Зокрема, Сполучені Штати надали 630 тисяч доларів на посилення експортного контролю, щоб запобігти вивезенню матеріалів, з яких виробляють

зброю масового знищення. 730 тисяч спрямовано на конверсію. І, нарешті, 76,6 мільйона доларів надано на ліквідацію стратегічної ядерної зброї. Також вирішено продовжити програму ще на три роки, тобто Україна має ліквідувати ракети до 2001 року. До речі, SS-19 знищено майже всі, а от з SS-24 є певні труднощі.

Все ніби й непогано. Але не раз і не два в Україні пошкодували, що свого часу не «поторгувалися», не обумовили багатьох нюансів, беручи на себе пацифістські зобов'язання. По-перше, «моральної» компенсації вже немає: наша горда відмова бути третьою ядерною державою все одно не перетворила світ на «тихий рай» (згадайте хоча б останні ядерні випробування в Азії). І нині Україна сама не може почуватися у безпеці поруч з озброєними до зубів країнами.

По-друге, і матеріальна компенсація здається не дуже солідною. Особливо якщо згадати зруйнований вітчизняний ракетобудівний потенціал. Україна фактично не може його використовувати на повну потужність. Сполучені Штати побоюються, що Київ продаватиме ракети малої та середньої дальності за кордон. Свого часу американська військова газета «Діфенс ньюс» писала, що це дискримінація — дозволяти одним учасникам Режиму нерозповсюдження ракетних технологій (наприклад, США чи КНР) будувати балістичні ракети, а іншим — ні. Україні належить бути саме серед інших.

Щоправда, час від часу українсько-американські переговори «повертають» до теми використання ракетобудівного комплексу. І навіть народжується надія, що найбільший експортер зброї у світі — Вашингтон — якось допоможе значно дрібнішому експортеру зброї — Києву. Невже так уже необхідно, щоб конверсія в Україні відбувалася «до основанья», аби і дніпропетровський «Південмаш» із часом перейшов з виробництва ракет на штампування чайників?

Надія БЕДРИЧУК.

Хроніка. Факти. Події

● Тирана

Сигнал готовності

11 країн НАТО, а також Албанія, Росія і Литва беруть участь у військових навчаннях «Кооперейтив ессемблі» в Албанії. Навчання відбуваються у глибині албанської території, але лише за декілька десятків кілометрів від кордону з краєм Косово, де тривають бої між югославськими урядовими військами і сепаратистами. Навчання провадять для «зміцнення стабільності» в регіоні, а також для демонстрації готовності НАТО приборкати насилля і вирішити мирним шляхом регіональну кризу.

● Вашингтон

Знайшли винного...

У розпорядження правоохоронних органів США потрапили докази, що потенційно пов'язують теракти проти американських посольств у Африці з саудівським бізнесменом Усамом бен Ладеном. Про це повідомила газета «Нью-Йорк таймс» із посиланням на неназваних представників правоохоронних органів і розвідки.

● Багдад

Уперше після війни

Уперше після закінчення восьмирічної війни Ірак та Іран відкрили свої кордони. 750 іранських прочан вирушили до шіїтських святинь в Іраку. Це лише перша група прочан із трьох тисяч іранських вірників, які щотижня відвідуватимуть культові для шіїтів місця в Багдаді, Неджефі, Кербелі та Самаррі.

● Лондон

Взялися серйозно

Керівники Великої Британії та Ірландії прибули в Ольстер для координації розслідування суботнього терористичного вибуху в місті Ома, внаслідок якого 28 осіб загинуло і 220 поранено.

● Бандар-Сері-Бегова

А свій банк — краще

Брунейська національна об'єднана партія (БНОП), єдина в країні політична організація, заклала султана Хассанала Болкіаха відмовитися від жорсткої прив'язки брунейського долара до сингапурського за формулою «один до одного». Президент БНОП Мохамед Хатта Зайнал заявив, що «система веде до безконтрольного вивезення місцевої валюти» до Сингапуру. На його переконання, у країні необхідно створити центральний банк.

● Нью-Йорк

Хотіли як краще

Країни ОПЕК не змогли в червні виконати взяті зобов'язання щодо скорочення виробництва нафти. Це означає, що ціни на нафту найближчим часом залишатимуться на низькому рівні. З таким попередженням виступила Міжнародна енергетична асоціація.

● Кіншаса

Уряд обіцяє контрнаступ

Бунтівні частини армії оголосили, що завершують оточення столиці Демократичної Республіки Конго і днями візьмуть Кіншасу під контроль. Вони заявили про захоплення головного нафтового терміналу країни в Муанді. Однак уряд президента Лорана-Дезіре Кабілі заперечує успіхи повстанців і обіцяє розпочати вирішальний контрнаступ.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» і зарубіжних інформагентств.

На знімку: Японію вважають найбільшою острівною державою світу, отже, напевно, і мостів у Країні висхідного сонця найбільше. Довжина цього мосту, який з'єднає великі острови Хонсю і Сікоку, — понад сім кілометрів.

Злодійство та магія

Селянин із Східної Уганди, виявивши, що злодії поцупили його корів, не сховавшись звертається до поліції, а використав проти викрадачів... магію.

Заклинання виявилися на рідкість дієвими, повідомляє ІТАР-ТАКС. Буквально через декілька днів крадії не лише повернули поцуплену худобу, але й почали слізно умовляти господаря пробачити їх, присягаючись назавжди облишити злочинний промысел. На підтвердження щирості каяття вони опустилися на коліна й заходились їсти коров'ячий гній і траву.

Сповнені натхнення через успіх магічного ритуалу односельчани «чаклуна», у яких теж нерідко крадуть корів, заявили, що незабаром за допомогою могутніх магічних засобів вони розрахуються з усіма крадіями худоби.

От якби викликати в Україну цього угандійського мага і попросити його «пошаманити» в Києві. Хоча б деякий час. Поки чиновники зі сльозами та проханнями про пробачення не повернуть нашим громадянам борги у зарплаті та пенсіях. Дивись, і МВФ із Всесвітнім банком виявилися б нам не потрібними...

Яна СТАДІЛЬНА.

Тамаз ЛОМСАДЗЕ, «Голос України» (з Тбілісі)

Зуб за зуб, міністра за міністра

Знову загострилися відносини офіційного Тбілісі та проросійського керівництва Аджарської автономної республіки.

Лідер Аджарії нещодавно призначив міністром з особливих доручень колишнього торговельного представника Грузії у Росії Лєонардо Девдаріані. Ім'я цієї людини пов'язують із багатьма скандалами. Зокрема, грузинська діаспора була обурена його стараннями продати національну власність — культурний центр Мзіурі. Девдаріані був звільнений з посади торговельного представника, і це так його образило, що він подав позов на самого Едуарда Шеварднадзе. Однак конституційний суд не визнав претензії ко-

лишнього дипломата справедливою.

Девдаріані також помічено у дружніх стосунках з опальним міністром оборони Росії Павлом Грачовим. До речі, у зв'язку з останнім замахом на Шеварднадзе, ім'я Девдаріані також згадувалося серед імен замовників теракту.

Як вважають оглядачі в Тбілісі, міністерське крісло для Девдаріані — це ще одна аджарська «рукавичка», кинута центральній владі. Адже це призначення відбулось одразу після того, як президент Грузії назвав ім'я свого нового міністра з особливих доручень. Ним став колишній посол Грузії в Росії Важа Лордкіпанідзе, у якого з Девдаріані не найкращі стосунки.

Тамара МОЛІНА, «Голос України» (з Ашгабата)

Туркменська нафта іноземного «розливу»

Сполучені Штати і Туреччина активно підтримують прокладання трубопроводів з Туркменістану. Нещодавно в Ашгабаті побували спеціальні президент США Річард Морнінгстар і посол з особливих доручень МЗС Туреччини Яман Башкут. Вони привезли послання від лідерів своїх країн з побажаннями, щоб туркменський газ і нафта активно експортувалися до інших країн світу.

У відповідь президент Туркменістану Сапармурат Ніязов заявив, що його країна готова розглянути будь-які пропозиції з постачання місцевих енергоносіїв

на світові ринки. Рішд більше варіантів трубопроводів — то краще для Ашгабата. Ніязов наголошує, що Туркменістан розраховує на «рівноправне співробітництво» з іноземними державами в будівництві трубопроводів. Це й треба було довести. Зарубіжні інвестори зазвичай злітаються на нафту, як мухи на мед. Перевагу, звісно, віддають тим самим «стратегічним партнерам». Нещодавно американська компанія «Енрон» виграла тендер на розробку техніко-економічного обґрунтування проекту газопроводу з Туркменістану в Азербайджан. Запланований

трубопровід має забезпечити постачання енергоресурсів Каспію на турецький і європейський ринки. Коли проект буде готовий, можливо, експортно-імпорتنний банк США докладе руку до фінансування будівництва.

Щоправда, тепер між Ашгабатом і Баку є розбіжності, чий же все-таки ці каспійські родовища — Азербайджан чи Грузія. Але Вашингтон уже зацікавився цією нафтою і готовий виступити посередником у «розподілі». Поки що Туркменістан не хоче брати участь до прокладання трубопроводу, не розмежувавши шельф з Азербайджаном.

«Чорне золото» крізь призму консалтингу

ПЕРШИЙ в Україні Вугільний консалтинговий центр відкрито в Донецьку за фінансової підтримки Європейського союзу відповідно до програми TACIS. Головним його завданням є передавання поу-хау в галузі управління і розвитку вугільної галузі в Донбасі. Проект передбачає підтримку підприємств на стадії складання бізнес-плану, допомогу в пошуку інвестицій, проведення незалежних експертиз, організацію спеціальних семінарів, курсів тощо.

— Ми не займатимемося закриттям шахт, — каже Стюарт Том, директор центру, — а зосередимо нашу роботу на перспективних. Одним із результатів цієї роботи, сподіваюся, стане залучення інвестицій, оскільки збираємося підготувати декілька бізнес-планів на високому професійному рівні. Прагнемо також впровадити західний досвід, навчити українських спеціалістів професійному західному консалтингу.

Цікава деталь. За право здійснення названого проекту в ході тендера, оголошеного Європейським союзом, боро-

лися кілька авторитетних фірм. Переможцем визнано консорціум BMB-IMCL (Нідерланди). Грошей на вітер капіталісти не кидають, отож їхній прихід у Донбас недвозначно свідчить: вуглевидобувні підприємства становлять чималий інтерес для потенційних інвесторів. Діяльність аналогічних консалтингових центрів у Росії — в Кемерові та Ростові — підтверджує це. Водночас іноземні партнери відкидають варіант елементарного «вбухвання» грошей у галузь, яка останнім часом перетворилася на своєрідну «чорну дірку».

Сьогодні в Україні, за даними Міністерства вугільної промисловості, налічується близько 150 рентабельних і потенційно рентабельних шахт, що становить 54% від їх загальної кількості. На думку іноземних експертів, кожна шахта, яка бажає залучити інвестиції, неминуче стане перед проблемою реструктуризації. Але не тієї, яка за два роки бездумного закриття вугільних підприємств перетворилася на лавину, йдеться про те, щоб структура виробництва відповідала одній меті — одержанню прибутку. Співдиректор консалтингового центру Володимир Холод запевнив, що вони в змозі знайти інвесторів,

якщо шахта з допомогою фахівців підготує пристойний бізнес-план.

— Найбільш ймовірно, що ними стануть організації на кшталт Світового банку, — уточнює Стюарт Том. Розглядаються варіанти вкладень у вигляді гірничошахтного об'єднання, виробники якого у такий спосіб теж могли б узяти участь у розвитку підприємства.

«В Україні не бракує грошей — бракує проектів, в які ці гроші можна було б вкладати». Така фраза пролунала під час відкриття центру. Проте, за даними статистики, торік вугільна галузь отримала менш як 4 відсотки від загальної суми іноземних інвестицій в Україну. Затримує передусім повна націоналізація, панування адміністративно-командних методів управління галуззю і відсутність справжнього ринку вугілля. На думку керівника центру, гарантією збереження інвестицій могла б стати зміна форми власності тієї чи тієї шахти.

Два роки тому на шляху реформування галузі створено холдингові компанії, які об'єднали потенційно перспективні шахти та збагачувальні фабрики. Однак далі цього справа не просунулася. Сьогодні Мініс-

терство вугільної промисловості звернулося до експертів Європейського союзу по рекомендації щодо акціонування підприємств. Очевидно, вони будуть слухними, однак із сумного досвіду відомо, що світова практика і практика реформ в Україні — зовсім різні речі.

Втім, хоча б частина керівників підприємств залучиться до передового капіталістичного досвіду. Щоправда, у попередньому звіті фахівці ЄС зазначають, що так звані бізнес-плани, які нині має кожне вугільне підприємство, що себе поважає, такими не можна назвати навіть з великою натяжкою. Але вже сьогодні визначені перші три шахти, з якими працюватиме центр: імені Кірова та «Індустрія» № 71 (Луганська область) і «Краснолиманська» (Донецька область). На цих підприємствах собівартість видобутку вугілля одна з найнижчих. Водночас, наприклад, «Краснолиман-

ська» опинилася в заручниках загальнодержавної економічної кризи і... власних високих темпів видобутку. Міцна шахта не спроможна одержати фінансування (близько 200 мільйонів гривень) для розробки нового пласта і мусить закритися через сім років. Тому пошук інвестора — порятунок для цього перспективного підприємства.

Очікується, що Вугільний консалтинговий центр TACIS співробітничатиме не лише з шахтами, а й зі збагачувальними фабриками та машинобудівними заводами. Технічну допомогу отримає також АТ «Радон» (Донецьк), яке здійснює проекти збагачення відходів зі шламонакопичувачів. На жаль, в галузі у розв'язанні проблем звикли розраховувати на державу. Але ті, хто прагне досягти успіху самостійно, відтепер зможуть розраховувати на допомогу.

Ліна КУЩ.

ХОЧ ЯК ПАРАДОКСАЛЬНО, але останніми роками чомусь дуже мало уваги приділяється геологорозвідуванню нафти і газу на Україні. Одна з найвигодніших у світі галузей у нас фактично розпалася. Добре це чи погано, судити можна з фактів. Реальна потреба в Україні газу (враховуючи енергозощадження) — 60 млрд. куб. м. За національною програмою, розробленою ще до незалежності, до 2000 року планувалося розробити і видобувати 37 млрд. куб. м. За транзитом по Україні Росія падає 35 млрд. м. куб. газу. В сумі виходить трохи більш як 70, і за цих умов ми могли б себе забезпечувати основним енергоносієм. Сьогодні про це можна говорити лише як про припущення, бо видобувається нині на Україні всього 12 — 13 млрд. куб. м. із старих родовищ, які не довговічні. І якщо у світі ця галузь розвивається не щодня, а щодоби, то ми втрачаємо 7 — 8 років і тому перетворюємося поступово на ринок збуту і стаємо ще більш залежними.

В Укргазпромі вважають, що проблема криється в нашому законодавстві, котре ставить істотні перешкоди розвитку цієї галузі, та податковому кодексу, через який затрати на пошук, розробку нових родовищ повертаються до підприємця в середньому через 50 років. Тому мало хто захоче вкладати гроші в справу, результатів якої вже не побачить. Питання — чому не створити такі умови, як в усіх розвинених країнах, де родовища окупуються в середньому за 5 — 7 років? Ми також могли б дати початкові пільги бізнесменам, а оподатковувати вже з моменту окупності. Тоді будуть вільні гроші, які можна вкладати в нові розробки. Тут і для держави, і для підприємців користь. Наприклад, здешевлений газ іде на виробництво продукції, вона дешевшає і стає конкурентоспроможною з імпортом, підприємство отримує прибуток і має

можливість розвиватися і сплачувати податки. Проте така модель не всім до вподоби. Деяким чиновникам гроші потрібні всі й одразу, тому маємо сумні результати.

Наступна перешкода — що краще працюєш, то гірше собі робиш. Приміром, інвестор на родовищі видобув, скажімо, один млрд. куб. м газу, за який має отримати від замовника гроші. З цих грошей потрібно віддати 56 відсотків податків. Але проблема в тому, що підприємства давно вже не мають грошей (знову-таки через високі податки та дорогі енергоносії) і не можуть платити. В такому разі інвестор стає боржником перед державою на цих 56 відсотків. Якщо він видобув два млрд. куб. м газу, то стає вдвічі боржником. Через три місяці починають наростати проценти, через рік потрібно віддавати не за один млрд. куб. м газу, а за півтора, і нікого не цікавить, звідки ти взагалі візьмеш гроші. Тому й виходить — що краще працюєш, то більше закладаш у борги перед державою.

Біда ще й у тому, що деякі інвестори, збагнувши недолугість нашого законодавства та некомпетентність чиновників, проводять різні махінації, й ніхто їм не може заперечити. Вони отримують ліцензії від Держкомсології на пошук та розвиток родовищ на площі 2 — 3 тисячі кв. км. Беруть на Заході пару десятків мільйонів доларів кредиту, наприклад, під чотири відсотки (а гарантією є ліцензія), в Україні вкладають у банки під 5 відсотків і одного відсотка їм досить, щоб спокійно жити, нічого не робити, а площі роками пустують, і ніхто не має права ними займатися.

З огляду на такий стан справ зрозуміло, що законодавство потребує змін та уточнень, щоб відповідати вимогам часу і працювати на благо держави. Фахівці Укргазпрому намагаються докричатися до вищих установ, змінити ситуацію, але механізми наших

державних структур занадто важкі, щоб їх повернути швидко. Тому ці спроби швидше нагадують бурю в скляній воді.

На все це можна подивитися і під іншим кутком зору. Відомо, що енергетична ситуація в Україні є небезпечною. Залежність від імпорту енергетичних ресурсів — трохи більш ніж 50 відсотків від загального обсягу потреб. Більша частина цього імпорту надходить із Росії або транспортується через її територію. Власні енергоресурси України можуть покривати лише 16% потреб у нафті, 21% — у газі і 83% — у кам'яному вугіллі. Іншими словами, енергетична залежність є болючим питанням відносин України з Росією. Готовність Росії покривати енергетичні потреби України не дасть можливості уникнути економічної катастрофи, бо це гарні важелі впливу на економічну і політичну ситуацію всередині країни. Тому бути основним постачальником енергоносіїв стратегічно вигідно. «Газпром» готовий виступати постійним і надійним постачальником, бо має тут свої стратегічні інтереси:

— задовольняти нестачу енергоносіїв у країні, територією якої до Європи транспортується більша частина російського газу;

— зберегти доступ до українських газових сховищ, що є важливим для Росії у плані забезпечення потреб європейських споживачів;

— забезпечувати поставки газу до найбільшого та потенційно прибуткового споживача в умовах продовження падіння внутрішніх потреб Росії, а також через обмеження, викликані довгостроковим регламентуванням можливостей поставок газу до Європи.

З огляду на такі факти сам собою напрошується висновок: щоб позбутися енергетичної залежності, потрібно створити умови для розробки і використання власних природних запасів, не на словах, а на ділі інтенсивно впроваджувати енергозощадження і знизити потреби в енергоносіях, а також не забувати про альтернативу. Через м'лявість економічної політики на сході великий шмат пирога проходить мимо нашого рота.

Михайло ЛІВАНОВСЬКИЙ.

Вітчизняний стиль

І по вусах тече, і до бюджету потрапляє

До 220-річного ювілею Херсона на міській харчосмаковій фабриці стала до ладу нова виробнича лінія з розливу горілки. Тут почали виготовляти міцні напої відомих марок «Староруська», «Екстра», «Московська». А фірмовою стала горілка «Українська особлива», яку готують на основі натурального меду.

— Пуск лінії — один із кроків преробного підприємства на шляху до відродження потужностей місцевої промисловості, — каже директор фабрики В'ячеслав Бичков. — Вже досягли рівня початку дев'яностих років з виробництва майонезу, гірчиці, оцту, пряників, кукурудзяних паличок тощо. Загалом в асортименті фабрики — 22 найменування. На часі — розлив безалкогольних газованих напоїв з власної сировини.

Серед новинок — виробництво йодованої солі, вкрай потрібної українському споживачеві в контексті Чорнобильської трагедії. Торговельна мережа області вже зробила значні замовлення.

Фахівці Херсонської харчосмакової зорієнтовані не тільки на місцевого споживача, а й на вітчизняного виробника. Приміром, лінія з розливу горілки виготовлена на Мелітопольському Запорізької та Барському Вінницької областей машинобудівних заводах. Спирт, пляшки, кришечки, етикетки — теж українські. Нині мова йде про створення для херсонської горілки спеціальної пляшки — добре, що в місті працює завод скловопобів.

Щоправда, не все добре на підприємстві. Лівову частку, приблизно 1,60—1,70 гривні, забирає бюджет у вигляді акцизу та ПДВ. Додати до цього ціну високоякісного пшеничного спирту, витрати на транспорт, енергоносії, власне роботу — ото й лишаються виробникам крихти...

— У всьому світі, — бідається В'ячеслав Васильович, — держава стимулює створення додаткових робочих місць. Ми дали роботу ще 35 чоловікам, а натомість лише збільшилися податки фабрики...

Обсяги виробництва херсонської горілки дають підстави стверджувати, що нова лінія гарантує не лише стабільні надходження до бюджету, а й істотне поповнення фабричної каси. А головне — дає змогу вирівняти, зробити безперервним виробничий процес, уникнути сезонності й авральності, які загалом характерні для преробної галузі.

Сергій ЗЛЕНКО.

Херсон.

ПІДТРИМАЙМО ВИДАННЯ ЕНЦИКЛОПЕДІЇ СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ!

Міжнародний фонд "Відродження" (Фонд Сороса) має намір підтримати одну з найважливіших ініціатив українського сьогодення - видання Енциклопедії Сучасної України.

Енциклопедія Сучасної України (ЕСУ) в 4-х томах має відтворити об'єктивний образ України в ХХ столітті в усіх вимірах: насамперед - дати сучасну інтерпретацію історичних подій, соціально-політичних процесів, економіки, культурного життя, висвітлити реальні здобутки українських учених, діячів культури, освіти, медицини, господарників, спортсменів та ін. - узагальнити інформацію про нові структури і явища життя України.

ЕСУ стане надійним, неупередженим, максимально неополітизованим джерелом знань про нашу країну - для її громадян, так само й для світу.

Гарантом об'єктивності, незалежної оцінки у відомості узагальненої інформації про Україну є постать головного редактора цього видання - відомого українського громадянина Івана Дзюби. Який очолює Координаційне бюро ЕСУ. А останні два роки цілком віддав свій час цій справі. Ідея видання ЕСУ підтримана Президентом України. У Раді ЕСУ увійшли відомі науковці з України і світової української діаспори.

ЕСУ готується на громадських засадах, на безоплатній основі. Однак на її друг

потрібна значна сума грошей - до 160 тисяч гривень на кожну з 4-х томів.

Міжнародний фонд "Відродження" звертається до всіх громадян, підприємств, банків, фірм, кредитних спілок, інституцій як України, так й діаспори з пропозицією надати повноцінну необхідної суми з бюджету фонду за умови, що друга половина буде забезпечена з надходжень від бас. тобто з внесків зацікавлених осіб. Імена й списки спонсорів назажди залишатимуться на шпальтах першої незалежної Енциклопедії Сучасної України.

Міжнародний фонд "Відродження" широко інформуватиме громадськість про Валі внески.

Розрахунковий рахунок (у гривнях)
Координаційного бюро ЕСУ:
№25308200001523
у Старокіївському відділенні
Укрсбанк м. Києва МФО 322045
Код - 25394715

Розрахунковий рахунок (у доларах)
Координаційного бюро ЕСУ:
№2600928401523
у Старокіївському відділенні
Укрсбанк м. Києва МФО 322045
Код - 25394715

За додатковою інформацією звертайтеся за тел. (044) 221 67 81.
тел./факс (044) 224 19 34
(контактна особа - Микола Железняк)

ІНФОРМАЦІЯ ВАТ ПРО ЕМІСІЮ ДОДАТКОВОЇ КІЛЬКОСТІ АКЦІЙ ІСНУЮЧОЇ НОМІНАЛЬНОЇ ВАРТОСТІ

- 1. Характеристика емітента:**
1.1. Фірмове найменування: відкрите акціонерне товариство «Київський мотоциклетний завод».
1.2. Місцезнаходження ВАТ: 254119, м. Київ, вул. Сим'ї Хохлових, 8, тел. 211-98-73, 211-99-56.
1.3. Дата державної реєстрації ВАТ: свідоцтво № 00231314 від 12.01.95 р., видане виконавчим комітетом Шевченківської районної ради народних депутатів м. Києва.
1.4. Загальний обсяг статутного фонду - 7449980 грн.
1.5. Обсяг сплаченої частки статутного фонду - 100 % належить державі в особі ФДМ України.
2. Дані про емісію цінних паперів:
2.1. Рішення про додатковий випуск акцій у зв'язок із збільшенням статутного фонду на суму індексації основних фондів відкритого акціонерного товариства «Київський мотоциклетний завод», 100 % акцій якого перебувають у загальнодержавній власності, проведеного згідно з Постановою Кабінету міністрів України № 810 від 20.07.96 р. та наказу ФДМ України № 871 від 31.07.96 р., прийняте правлінням ВАТ «Київський мотоциклетний завод» (протокол № 20 від 14.03.97 р.) та наказом ФДМУ № 300 від 14.03.97 р.
2.2. Загальна сума додаткового випуску акцій - 6 284 099 грн.
номинальна вартість акцій - 0,25 грн.;
кількість акцій додаткового випуску - 25 136 396 шт.;
загальна вартість акцій - 7 449 980 грн.;
загальна кількість акцій - 29 799 920 шт.;
тип і категорія акцій - прості іменні;
серія А №№ 00000001-25136396;
форма випуску - документарна;
порядок отримання акціонерами додаткової кількості акцій існуючої номінальної вартості - всі акції додаткового випуску передаються ФДМУ у тижневий термін після реєстрації випуску;
права власників акцій - згідно з чинним законодавством.

ПОЗАЧЕРГОВІ ЗБОРИ АКЦІОНЕРІВ ВАТ «ОРЖИЦЬКИЙ ЦУКРОВИЙ ЗАВОД» ВІДБУДУТЬСЯ 28 ЖОВТНЯ 1998 Р. О 13.00 У ПРИМІЩЕННІ БУДИНКУ КУЛЬТУРИ ЗАВОДУ ЗА АДРЕСОЮ: ПОЛТАВСКА ОБЛ., ОРЖИЦЬКИЙ Р-Н, СМТ НОВООРЖИЦЬКЕ

- Порядок денний:**
1. Затвердження статуту в новій редакції та внутрішніх положень товариства.
2. Звіт голови правління про результати фінансово-господарської діяльності за I півріччя 1998 р. та перспективи розвитку діяльності товариства на II півріччя 1998 р.
3. Звіт ревізійної комісії та головного бухгалтера товариства.
4. Обрання органів управління товариства (правління, спостережної ради, ревізійної комісії).
5. Затвердження реєстратора.
6. Про розподіл прибутку за 1997 р. та затвердження нормативів розподілу прибутку на 1998 р.
7. Затвердження аудиторів.
При собі мати документи, що засвідчують особу уповноважених представників акціонерів. Реєстрація акціонерів розпочнеться о 9-й год. ранку 28.10.98 р.

Арбітражний суд Вінницької області (287100, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7) оголошує про порушення справи № 367/5 про банкрутство Барського консервного комбінату (м. Бар Вінницької області, вул. Червоноармійська, 3), р/р 26001200031000 в АК АПБ «Україна» м. Бар, МФО 302021, код 00374002, у зв'язку з його неплатоспроможністю. Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікації.

Управління по фізичній культурі і спорту Київської міської держадміністрації повідомляє про ліквідацію державного комунального підприємства «Спортивно-оздоровчий комплекс «Чайка». Реєстраційний № 08718 від 11.04.97 р. Шевченківської державної адміністрації. Претензії кредиторів приймаються протягом двох місяців. Тел./факс (044) 228-37-82.

До відома акціонерів ВАТ «Шепетівський цукровий комбінат»

Правління ВАТ «Шепетівський цукровий комбінат» повідомляє про проведення річних загальних зборів за 1997 рік, що відбудуться 25 серпня 1998 року в приміщенні клубу цукрового комбінату об 11-й годині, реєстрація з 9-00 до 11-00.

- Порядок денний:**
1. Звіт правління про роботу товариства за 1997 рік та перспективний план на 1998 рік.
2. Звіт ревізійної комісії.
3. Звіт спостережної ради.
4. Про внесення змін і доповнень до статуту товариства.
5. Затвердження внутрішніх нормативних актів (положень).
6. Про створення дочірніх підприємств.
7. Різне.
Учасникам зборів мати при собі паспорт або інший документ, що посвідчує особу.
Представники акціонерів повинні мати при собі доручення на передачу права на участь у зборах.

Правління ВАТ «Шепетівський цукрокомбінат».

ВАТ «Дніпропетровський дослідний завод засобів механізації» повідомляє, що загальні збори акціонерів відбудуться 2 жовтня 1998 року о 10 годині в приміщенні підприємства за адресою: м. Дніпропетровськ, вул. Героїв Сталінграда, 106-а.

- Порядок денний:**
1. Звіт голови правління про результати фінансово-господарської діяльності ВАТ за I півріччя 1998 року та основні напрями діяльності на 1998 рік.
2. Внесення змін до статуту.
3. Різне.
Початок реєстрації учасників о 9 годині.
Довідки за телефоном (0562) 96-07-67.

Підприємство «Стайки-Керамік»

(Кагарлицький р-н Київської обл., 60 км від столиці)
відпускає цеглу за повну вартість 100 гривень за тисячу штук М-75.
Є нова під'їзна дорога.
Тел. 8-273-30321; 30317.

До відома громадськості

ДП «Правекс-газ» звернулося до Національної комісії з питань регулювання електроенергетики України з проханням про видачу ліцензії на право здійснення підприємницької діяльності з виробництва електричної енергії. Адреса: 252030, м. Київ, вул. Леонтовича, 7, ДП «Правекс-Газ», р/р 2600800000691 у АКБ «Правекс-Банк», МФО 321983, код ЗКПО 23733320.

Телефон 554-78-09.
Факс 554-76-63.

Автопокрышки и шины

более 70 типоразмеров по ценам ниже цен заводов-изготовителей, оптовым покупателям скидка. Возможен бартер на продукты питания. Самовывоз и вагонные поставки со склада в г. Днепропетровске.

Тел. (0562) 44-54-48; 44-24-06
Факс (0562) 44-24-06.

Інформація про підсумки діяльності

емітента ВАТ «Оржицький цукровий завод» за півроку згідно статуту № 8.
ВАТ «Оржицький цукровий завод»
05463791

Найменування емітента	05463791 від 7.02.96
Код ЄДРПОУ	Україна, Полтавська обл., Оржицький р-н, с. Новооржицьке
№ свідоцтва про державну реєстрацію товариства та дата видачі свідоцтва	95-5-01
Місцезнаходження:	95-5-29
Телефон	Випуск цукру-піску
Телефакс	25589
Основні види діяльності	831
Кількість акціонерів	34703920
Кількість власників облігацій	не проведені
Чисельність працівників	ТОВ «Акціонер»
Статутний фонд (для ВАТ):	м. Лубни, Вокзальна, 7.
прості акції (кількість та частка в статутному фонді)	дівіденди не виплачуються
привілейовані акції (кількість та частка в статутному фонді)	Дівіденди не виплачуються
Дата проведення останніх зборів (для ВАТ)	Основні фінансові показники
Найменування та місцезнаходження юридичної особи уповноваженої емітентом продавати (купувати) його цінні папери	Показник
Найменування та місцезнаходження юридичної особи уповноваженої емітентом виплачувати дохід за його цінними паперами	звітний
Дата та термін виплати дивідендів, якщо вони будуть виплачуватись	Рік
	понарештний
	1. Виручка (валовий дохід) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за вирахуванням державного регулювання цін, ПДВ та акцизного збору.
	2. Балансовий прибуток (збиток)
	3. Усього та акційний баланс
	4. Усього зобов'язань
	5. Статутний фонд (довідково: номінальна вартість акцій)
	6. Нерозподілений прибуток
	7. Прибуток, що припадає на одну просту акцію
	8. Дивіденди сплачені на одну просту акцію

Арбітражний суд Києва (м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-в) за позовом ДП у Харківському районі порушив справи про банкрутство:
- ВТПП «Віктор» (ю. а.: 253091, м. Київ, вул. Тростянецька, 6, кв.3); р/р 2600301273161 (468326 старий) у Дарницькому Експортно-Імпортному банку України «Укресімбанк», справа № 6/114;
- ПП «Романів пасад» (ю. а.: 253098, м. Київ, вул. Березняківська, 38, кв. 329); р/р 260085533 у Четвертій Київській філії АПБ Банк «Аваль», справа № 6/111;
- МП КНВФ «Аякс» (ю. а.: 253121, м. Київ, вул. Харківське шосе, 210); р/р 26002301275575 (468524 старий) у Харківському відділенні «Промінвестбанку» України, справа № 19/189;
- СП «НТ» (ю. а.: 253091, вул. Харківське шосе, 168-к); р/р 280021854 в АПБ Банк «Аваль», справа № 5/323 б;
- МП «Руна і К» (ю. а.: 252045, м. Київ, вул. Чапаєвське шосе, 98); р/р 468214 в АКБ «Мрія», справа № 5/342 б;
- ТОВ «Ділер» (ю. а.: 253068, м. Київ, вул. Вербицького, 10-а, кв. 49); р/р 2600463 (467887 старий) у Харківській районній філії АКБ «Легбанк» м. Києва, справа № 5/341 б;
- ТОВ «ЗБМ Маркет К» (ю. а.: 253121, м. Київ, вул. Вербицького, 32-а); р/р 2600812 у Харківській районній філії АКБ «Легбанк» м. Києва, справа № 15/222;
- ЗАТ «Перспектива XXI вік» (ю. а. 253152, м. Київ, вул. Серафимовича, 3-а); р/р 2600730116 у ГОУ ПІБ України, м. Київ, справа №15/223.
Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбитражным судом Луганской области возбуждено дело № 10/636 о банкротстве фирмы «Ветеран» (г. Перевальск, ул. Боголюбова, 5, р/с 468907 в ОСБ 8127 г. Перевальска, код 24179943, МФО 364348).
Письменные заявления с имущественными требованиями к должнику принимаются в месячный срок с момента публикации объявления по адресу: 348000, г. Луганск, пл. Героев ВОВ, 3-а, Арбитражный суд Луганской области.

Арбітражний суд Київської області (м. Київ-33, вул. Жилианська, 58-б) порушив справу № 117/106-98 про банкрутство АТ «Васильківський завод холодильників» (255130, м. Васильків, Київської області, вул. Соборна, 72). Р/р 26006200056004 у Васильківському відділенні АПБ «Україна», МФО 321109, код ЗКПО 14314274.

Арбітражним судом Кіровоградської області порушено справу № 05-01/1407/3-111/9 про банкрутство ТОВ «Райагробуд» смт Олександрівка, Кіровоградської обл., вул. Леніна, 106, р/р 2600931330538 у філії № 4 «Олександрівка» Кіровоградського головного відділення «Промінвестбанку», МФО 323301, код 03578449.
Майнові вимоги і заяви санаторів подавати до Арбітражного суду в місячний термін з дня опублікування оголошення.

Реклама в газеті «Голос України».
Телефон 441-89-34.
Факс 449-85-62.

У номер

● Кіровоград

«Ятрань» підкорила Альбїон

На 44 Інтернаціональному фестивалі танцюристів, який відбувся у Великій Британії, з успіхом виступив заслужений ансамбль народного танцю «Ятрань». На основній арені фестивалю кировоградцям доводилося виступати двічі на день. «Ятрань» також запропонували завершити перше відділення у заключному концерті й повністю відпрацювати п'ятидесятихвилинне друге. А конкуренція була дуже серйозною. У фестивалі брали участь майстри народного танцю зі США, Греції, Іспанії, Зімбабве, Болгарії, Туреччини та інших країн світу.

● Одеса

«Привоз» працює і вночі

Широковідомий одеський «Привоз» не припиняє тепер свої роботи і вночі. Цієї пори він діє, передусім, як оптовий: привезену звідусіль сільгосппродукцію розкуповують партіями, аби вдень торгувати вроздріб. Вигідно власникам товару, які вивільняють час для денної праці на полях чи садибах, вигідно й покупцям, адже оптові ціни десь на третину менші від роздрібних. А за порядком і вдень, і вночі слідкують працівники дирекції ринку, санітарної служби, міліціонери спеціально закріплені за «Привозом» роти патрульно-постової служби. Невдовзі на новий графік перейдуть і численні продовольчі та промтоварні магазини ринку.

● Херсон

«Холодильний» кредит

Своєрідне страхування холодильної техніки мешканцям Херсона запропонувало відкрите акціонерне товариство «Ремпобуттехніка». Сплачуючи шість гривень щомісяця, відтепер господар може бути впевненим у функціонуванні власного побутового приладу. Коли ж станеться поломка, майстри відремонтують усе без додаткової оплати.

● Миколаїв

Медична бригада — до кожної хати

Перші кроки зробила сімейна медицина в селі Кінецьпіль Первомайського району. Бригада медиків, до якої увійшли терапевт, педіатр, гінеколог та медсестра, оглянула кожного з 1200 мешканців села, оформила відповідну документацію. Відтепер, вважають у тутешньому фельдшерсько-акушерському пункті, з'явилася можливість не тільки своєчасніше й ефективніше усувати хвороби, а й попереджувати їх.

...Бо хрещений батько мій — то Хрещатик, то Хрещатик!

(Початок на 1-й стор.).

В урочистостях взяли участь голова Київської міськдержадміністрації Олександр Омельченко, керівники будівельних організацій, що брали участь у реконструкції, а також рядові робітники, котрі за два місяці (замість 19 передбачених будівельними нормами) встигли виконати фантастичний обсяг робіт. До речі, для неохочих юрмистів на Майдані уздовж всієї вулиці працювали гучномовці: в свій перший ранок оновлений Хрещатик не пропустив жодне з добрих слів на його честь.

З успішним завершенням робіт колективи та організації, що брали

участь у реконструкції Хрещатика, привітав Президент України Леонід Кучма. Зокрема, Президент зауважив, що «за короткий час зусиллями працівників будівельних та комунальних служб столиці завдяки великій організаторській роботі їх керівництва, за допомоги багатьох підприємств та організацій країни зроблено справу загальнодержавної важливості: дано другу молодість центру міста, його головній вулиці».

До слова, щодня на головній вулиці країни працювали майже 3 тисячі будівельників. В її реконструкції взяли участь близько 60 вітчизняних фірм та підприємств.

Анастасія ПЕРЕПЕЛИЦЯ.

Дзвін з точністю до секунди

До Дня Незалежності

ГОЛОВНИЙ консул-тайт і спеціаліст австрійської фірми з виробництва годинників з комп'ютерним керуванням «Шауер і Захс» Клемент Шмітхофер прибув до Києва для встановлення музичного комп'ютера на Михайлівській дзвіниці.

До столиці доставлено висококласний музичний комп'ютер, в якому буде запрограмовано мелодії на 36 дзвонів, повідомляє агентство «Інтерфакс-Україна».

Як зазначив австрійський фахівець, комп'ютер на таку кількість дзвонів йому доведеться встановлювати вперше за 6 років роботи у фірмі, бо в

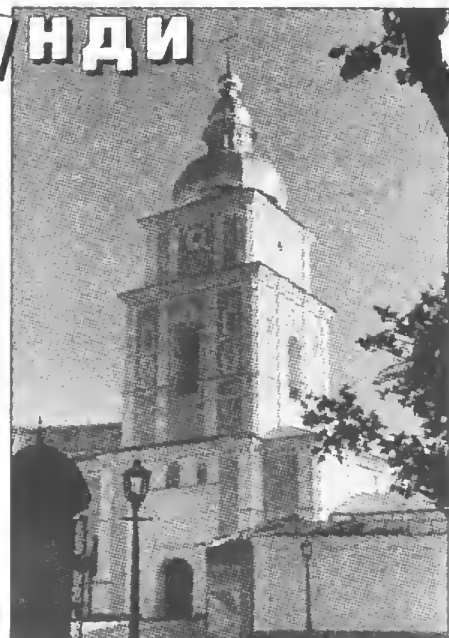
Європі популярні мелодії на 3—5 дзвонів. Він повідомив також, що годинник і комп'ютер не потребують частого регулювання, адже похибка в часі становить не більш як 1 хвилину за 2 роки експлуатації. Після його встановлення повноваження з експлуатації годинника передадуть українським дзвонарям.

Австрійська фірма встановлює в комплекті з комп'ютером ударні механізми і позолочені стрілки з полегшених металів. Бронзові цифри годинника буде встановлено акціонерним товариством «Укрреставрація». «Шауер

і Захс» готова запропонувати Києву спеціальну антену для звірення точності годинника Михайлівської дзвіниці з найточнішим в Європі атомним годинником у Франкфурті.

Фірма «Шауер і Захс», одна із провідних в Європі з виробництва годинників, на ринку — з 1839 року. Щорік її фахівці встановлюють у країнах Європи близько 100 годинників з комп'ютерним керуванням. За словами К. Шмітхофера, Україна — перша з країн СНД, де буде встановлено такого годинника.

Як повідомили в Київській міській адміністрації, встановлення комп'ютера на Михайлівській дзвіниці профінансувала Україн-

ська православна церква (Київський патріархат), надавши 44 тисячі доларів. Плановано, що годинник-куранти почнуть працювати 24 серпня — у День незалежності України.

Футбол

Сильний «Кривбас» і в гостях

ЧЕМПІОНАТ України. Вища ліга. 7-й тур: «Динамо» — «Ворскла» — 4:0. 1200 глядачів, Каладзе, 25, Ребров, 41, Косовський, 43, Шевченко, 62. «Металург» (Маріуполь) — «Металург» (Запоріжжя) — 4:2. 9000. Плотко, 9 і 82, Котюк, 21, Волосянко, 47 — Акоюн, 22, Громов, 40. «Таврія» — «Кривбас» — 0:2. 4800. Гащан, 19, Забранський, 83. «Карпати» — «Зірка» — 2:1. 9000. Паляниця, 11, Гецько, 72 — Співак, 21. СК «Миколаїв» — «Прикарпаття» 1:1. 10 000. Онопко 35 — Кочвар, 21 «М» у власні ворота. Матчі «Металург» (Донецьк) — ЦСКА, «Нива» — «Шахтар», «Металіст» — «Дніпро» перенесено на інші терміни.

От якби «Динамо» так грало зі «Спартою»! Мабуть, не я один порівнював матчі киян і «Ворскли» з тими, з пражанами. І хоча тренери дали можливість перепочити Гусину, Голкову, Калитвинцеву і Шевченкові, «Динамо» мало вигляд команди з добре налагодженими колективними діями, виваженими комбінаціями. Звісно, «Ворскла», збагачена досвідом міжнародних зустрічей, нічим не нагадувала празький клуб і навіть себе — дворічної давності. Але для відпрацювання стандартних положень, налагодження взаємодії між окремими лініями суперник — що треба. От тільки кияни знову не спромоглися забити швидкий гол. У цьому величезна заслуга Ковтуна, що відбивав усі удари. Все ж динамівцям вдалося забити гол після розіграшу стандартного положення. Лужний нависив м'яч на

Спорт

Каладзе, який головою «поплав» його в сітку. Згодом Ребров у притаманній йому манері підхопив м'яч, що метався по штрафному майданчику, і спрямував його у вільний кут воріт. Третій гол став плодом індивідуальних зусиль Косовського, який був найпомітнішим у складі «Динамо». У другому таймі Віталій на лівому фланзі обіграв кількох захисників і виклав м'яч на ногу Шевченка, який замінив Реброва.

Потішила не так перемога з великим рахунком, а те, що динамівці забули про колишню невдачу і зіграли у свій футбол, який завжди приносить успіх.

Про феномен «Кривбасу» казали вже багато. Чи випадково він став лідером? Відповідь мав дати й матч у Сімферополі, де гірники жодного разу не виграли. Ім вдалося зламати сумну традицію і довести: нині команда у відмінній формі. От хоч лише б у вихованців Олега Тарана вистачило сил на всю дистанцію чемпіонату.

У суперечці бомбардирів нині два лідери — динамовець Хащкевич і Громов із Запоріжжя. У них по чотири голи.

Турнірне становище команд на 17 серпня таке:

	І	В	Н	П	М	О
«Кривбас»	7	4	3	0	11-2	15
«Динамо»	6	4	1	1	18-4	13
«Карпати»	7	3	3	1	8-5	12
«Металург»З	7	3	2	2	11-12	11
«Металург»М	7	3	1	3	7-5	10
«Шахтар»	5	3	0	2	12-4	9
«Таврія»	6	3	0	3	7-7	9
«Дніпро»	6	3	0	3	5-8	9
ЦСКА	6	2	3	1	9-7	9
«Нива»	6	2	2	2	3-3	8
СК «Миколаїв»	7	2	2	3	6-14	8
«Металург»Д	5	2	-1	2	4-5	7
«Прикарпаття»	7	1	3	3	7-11	6
«Металіст»	6	2	0	4	6-14	6
«Зірка»	7	1	2	4	5-10	5
«Ворскла»	5	0	1	4	0-7	1

Ярослав СЕРГІЄНКО.

Теніс

«Стірол» запрошує до Горлівки

Після досить тривалої перерви до України знову позитилися майстри великої ракетки з багатьох країн світу. Цього разу їх приймає Донбас, де вчора стартував перший з двох чоловічих професіональних турнірів ITF futures tournament під спільною назвою «Stirol Cup». Отже, Горлівка, тенісний стадіон БАТ «Концерн «Стірол» (президент Микола Перепадья). Там учора і відбувалося відкриття великого тенісного свята. — За правилами ITF futures tournament відбувається протягом двох тижнів, — розповів на прес-конференції, організованій корпорацією «Інфаспорт», президент ФТУ Герман Бенямінов, — і складається з двох автономних змагань. 17—23 серпня — «Кубок Стірола», а 23—30 серпня — «Stirol Cup».

В обох турнірах в основних сітках змагатимуться по 32 учасника. Щоразу передуватимуть відбіркові ігри.

Від України до основних ігор одразу допускаються киянин Андрій Рибалко (52-й у світовому рейтингу), Дмитро Поляков із Харкова і львів'янин Орест Терешук — один із найсильніших у світі серед юніорів, який нині мешкає і тренується в Донську. А взагалі в обох турнірах змагатимуться представники Австралії, Австрії, Аргентини, Бельгії, Білорусі, Марокко, Нігерії, Німеччини, Польщі, Угорщини, Росії та України. Найвищий рейтинг (251) в аргентинця Дієго Молно.

Ми переконані, що горлівчани, тенісний клуб «Стірол», який очолює народний депутат України Микола Янковський, генеральний спонсор турнірів UTEL успішно впоратимуться із завданнями.

Хокей

Товариські матчі. «Сокіл» (Україна, Київ) — «Трактор» (Росія, Челябінськ) 2:6 і 3:3.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Повідомлення

про збори акціонерів ЗАТ «ЦУМ-Фінанс»

Порядок денний:

- Внесення змін до статуту.
- Затвердження внутрішніх положень.
- Прийняття рішення про участь в інших підприємствах.
- Збільшення статутного фонду. Збільшення статутного фонду проводиться для поповнення обігових коштів.

Спосіб — додатковий випуск простих іменних акцій класу Б номінальної вартістю 1,05 грн. кожна кількістю 44000 штук на загальну суму 46200 грн. Мінімальний розмір збільшення статутного фонду — 46200 грн. Права акціонерів за умови додаткового випуску акцій не змінюються, збитки у зв'язку зі збільшенням статутного фонду не передбачаються.

Проект змін статуту у зв'язку зі збільшенням статутного фонду:

Ст. 5.1 викласти у редакції: «Статутний фонд Товариства становить 102728,85 (сто дві тисячі сімсот двадцять вісім гривень 85 копійок)».

Ст. 5.2. викласти у редакції: «Статутний фонд поділено на 97837 простих іменних акцій номінальною вартістю 1,05 грн. кожна».

Абзац другий ст. 5.4 викласти у редакції: «класу Б у кількості 48380 штук загальною вартістю 5799 гривень, оплачених коштами засновників».

Збори відбудуться 4 жовтня 1998 року об 11.00 за адресою: м. Київ, вул. Якутська, 8. Реєстрація акціонерів 3 жовтня з 14.00 до 18.00.

Правління ЗАТ «ЦУМ-Фінанс».

Голос України

Засновник —
Верховна Рада
України.

252019, м. Київ-19,
вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить
з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С.ПРАВДЕНКО

Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А.ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції:
252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23;
телефакс — 224-72-54;
відділ РЕКЛАМИ — 441-89-34, 441-89-44;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: sekret@golos.rel.com

- ♦ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- ♦ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- ♦ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- ♦ Рукописів не повертаємо.
- ♦ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідectво про реєстрацію
періодичного друкованого видання —
КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень
(крім неділі й понеділка)
українською і російською мовами. Індекс 60955.
Тираж 198704.

Комбінат друку видавництва «Преса України».
252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

Зам. 0311157.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0